فصلنامه علمی اقتصاد و بانکداری اسلامی، شماره چهل و نهم، زمستان ۱۴۰۳- صفحات ۴۷۸-۴۶۳

سودمندی اطلاعات حسابداری از منظر ارتباط ارزشی و کیفیت گزارشگری مالی

نوع مقاله: پژوهشی

جواد رضایی[۱]
عسگر پاک مرام[۲]
نادر رضایی[۳]
رسول عبدی[۴]

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۸/۱۱ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۱۰/۲۴

چکیده

ارائه اطلاعات با کیفیت از اهمیت فراوان برخوردار است چراکه اطلاعات با کیفیت اثر مساعدی بر تصمیمات مربوط به تامین مالی، انجام سرمایه گذاری و سایر تصمیمات مرتبط با تخصیص منابع و در مجموع کارایی بازار و اقتصاد خواهد داشت. پژوهش حاضر به پیش‌بینی روابط علّی میان سودمندی اطلاعات حسابداری از منظر ارتباط ارزشی و سازه های کیفیت گزارشگری مالی پرداخته است. جامعه آماری این پژوهش متشکل از حسابرسان موسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی و حسابرسان مستقل رسمی بوده و جهت گردآوری داده‌ها از اطلاعات آماری موجود در سازمان حسابرسی و همچنین شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در بازه زمانی ۱۳۹۲-۱۴۰۱ استفاده‌شده است. پس از انجام آزمون‌های آماری، تحلیل‌های مربوط بر اساس رویکرد مدل‌یابی ساختاری صورت گرفت. نتایج حاصل از آزمون فرضیه‌های پژوهش نشان داد سودمندی اطلاعات حسابداری و همچنین ارزش های اخلاقی گزارشگری تاثیر مثبتی بر کیفیت گزارشگری مالی دارند.

واژه‌های کلیدی: سودمندی اطلاعات حسابداری، ارتباط ارزشی، کیفیت گزارشگری مالی
طبقه بندی JEL O33, K22, L20, C30

---

۱ دانشجو دکتری، گروه حسابداری، واحد کرمان، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمان، ایران
rezaei6063@yahoo.com
۲ دانشیار گروه حسابداری ، واحد بناب،دانشگاه آزاد اسلامی ، بناب، ایران (نویسنده مسئول)
pakmaram@iau.ir
۳ دانشیار گروه حسابداری ، واحد بناب،دانشگاه آزاد اسلامی ، بناب، ایران naderrezaei@iau.ac.ir
۴ دانشیار گروه حسابداری ، واحد بناب،دانشگاه آزاد اسلامی ، بناب، ایران abdi57@iau.ir

[Downloaded from mieaoi.ir on 2026-10-31]

مقدمه

ارائه اطلاعات با کیفیت از اهمیت فراوان برخوردار است چراکه اطلاعات با کیفیت اثر مساعدی بر تصمیمات مربوط به تامین مالی، انجام سرمایه گذاری و سایر تصمیمات مرتبط با تخصیص منابع و در مجموع کارایی بازار و اقتصاد خواهد داشت(هیئت تدوین استانداردهای بین المللی حسابداری[۱]، ۲۰۰۸). اگر اطلاعات تازه‌ای به اطلاعات عموم می‌رسد، قیمت سهام شرکت متناسب با جهت اطلاعات یادشده تغییر خواهد کرد. اگر بازار نسبت به اطلاعات جدید بی‌تفاوت باشد و عکس‌العمل لازم را نشان ندهد، یعنی تحلیل‌کننده‌ای در بازار برای ارزیابی و بررسی اثر اطلاعات جدید بر قیمت وجود نداشته، طبعاً آن بازار کارایی نخواهد داشت. براساس تحلیل‌های تئوریک و شواهد تجربی، افزایش عدم تقارن یا نابرابری اطلاعات، با کاهش تعداد معامله‌گران، هزینه‌های زیاد معاملات، نقدینگی پائین اوراق بهادار و حجم کم معاملات رابطه دارد و در مجموع منجر به کاهش سودهای اجتماعی ناشی از معامله می‌شود. در بازار کارا، تعدیل قیمت‌ها به‌سرعت انجام می‌شود. در این بازار افراد زیادی حضور دارند که اطلاعات را دریافت و ارزیابی و ارزش آن را پیدا می‌کنند و به فوریت اقدام به خرید و فروش می‌کنند. اقدام فوری آن‌ها باعث می‌شود که اطلاعات موجود دقیقاً و به سرعت روی قیمت‌ها انعکاس یابد(لیم[۲] و همکاران،۲۰۱۰).
در ادبیات مالی اعتقاد بر این است که کیفیت پایین اطلاعات از لحاظ اقتصادی پرهزینه بوده و منجر به تأخیر انداختن فرآیند تعدیل قیمت سهام می‌شود (جنینگز[۳]، ۱۹۸۵). لذا انتظار می‌رود کیفیت گزارشگری مالی از طریق کاهش نابرابری اطلاعات، منجر به افزایش سرعت انتقال اطلاعات به استفاده کنندگان از اطلاعات حسابداری گردد.

رفتار اطلاعاتی نامتقارن زمانی ایجاد می‌شود که سهامداران به اطلاعات محرمانه‌ای که مدیران شرکت در اختیاردارند، دسترسی نداشته باشند و وجود اطلاعات کافی در بازار و انعکاس به‌موقع و سریع اطلاعات بر روی قیمت اوراق بهادار ارتباط تنگاتنگی با کارایی بازار دارد. ایجاد اطلاعات نامتقارن و در نهایت تضعیف کیفیت گزارشگری مالی، ضعف در برخی عوامل محیطی، شهرت پذیره نویسان، محافظه کاری مدیران، ضعف در کیفیت نظارتی و کنترلی نیز می توانند در شکل گیری چنین پدیده‌ای مؤثر باشند(یتیم[۴]، ۲۰۱۱؛ لیزیچسکا[۵] و چاپویسکی، ۲۰۱۸؛ یو[۱] و همکاران، ۲۰۱۹).

---

۱ IASB
۲ Lim
۳ Jennings
۴ Yatim
۵ Lizińska

[Downloaded from mieaoi.ir on 2026-10-31]

این پژوهش در پی پاسخ به این سؤال است که سودمندی اطلاعات حسابداری با تاکید بر ارتباط ارزشی چه تاثیری بر کیفیت گزارشگری مالی دارد؟ به‌منظور پاسخ به این سؤال، به پیش بینی روابط علّی سودمندی اطلاعات حسابداررری و ارزش های اخلاقی گزارشگری و سازه های کیفیت گزارشگری مالی مطالعه می‌شود. انتظار می‌رود نتایج پژوهش حاضر بتواند به مدیران، تحلیل گران مالی، سرمایه‌گذاران و سایر ذی‌نفعان در درک بهتر کیفیت گزارشگری مالی شرکت‌ها در قبال سودمندی اطلاعات حسابداری کمک کرده و آن‌ها را در اتخاذ تصمیم‌های صحیح مالی و سرمایه‌گذاری کمک نماید. پژوهش حاضر با طرح مبانی نظری و پیشینه پژوهش‌های مرتبط با موضوع و همچنین تبیین روش پژوهش و فرضیه‌های برگرفته از مسئله و مبانی نظری پژوهش ادامه یافته و سپس به تشریح نتایج آزمون فرضیه‌ها پرداخته است؛ و درنهایت نتیجه‌گیری و پیشنهادات کاربردی بیان می گردد.

مبانی نظری و پیشینه پژوهش

این پژوهش برای طرح مبانی نظری از نظریه اطلاعات و نظریه جهت گیری ارزشی پیروی می‌کند. نخستین فرض نظریه اطلاعات این است که اگر اطلاعات بی ارزش باشند، عدم قطعیت یک سیستم می تواند کاهش یافته و می توان نتیجه گرفت که هزینه مادی به دست آوردن اطلاعات باید حداقل به اندازه ارزش اطلاعات باشد. نتایج پژوهش های پیشین نشان می دهد که اندازه گیری اطلاعات نامتقارن نشان می دهد که هزینه های دستیابی به برخی اطلاعات با بار ارزشی این اطلاعات همبستگی و رابطه مثبتی دارد و این رابطه نظریه اطلاعات در بازار سرمایه را بهبود می بخشد(چن و همکاران[۲]، ۲۰۰۲). در خصوص دامنه نفوذ نظریه اطلاعات به حسابداری، اولین بار بدفورد[۳] و انسی(۱۹۶۶) از این نظریه برای تعیین ارزش اطلاعات مندرج در صورت های مالی استفاده نمودند و به عقیده آنان یک پیام تنها زمانی می تواند حاوی اطلاعات نامیده شود که بتوان آن را علت اتخاذ برخی تصمیمات دریافت کننده پیام دانست. در این صورت اگر یک پیام موجب تغییر در تصمیم گیری دریافت کننده آن نباشد، حاوی اطلاعات نخواهد بود(بدفورد و انسی، ۱۹۶۶). لی[۴](۲۰۱۰) در زمینه مساله انباشتگی اطلاعات با استفاده از مفاهیم نظریه اطلاعات، پیشنهاد نمود که از آنتروپی به عنوان معیاری برای اندازه گیری اطلاعات مورد انتظار در صورت های مالی استفاده گردد. از

---

۱ Yu
۲ Chen et al
۳ Bedford
۴ Lee

[Downloaded from mieaoi.ir on 2026-10-31]

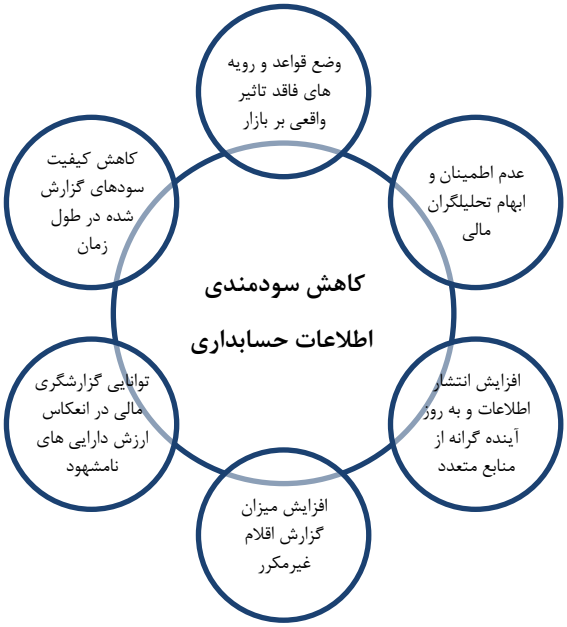
آنجایی که اطلاعات مالی می تواند به عنوان یک پیام تفسیر شود، پس در صورت ترکیب شدن اقلام صورتهای مالی و در نتیجه ترکیب احتمال آن ها، محتوای اطلاعاتی پیام نیز تقلیل خواهد یافت و در نتیجه اطلاعات از دست رفته معادل میزان تفاوت عدم قطعیت اطلاعات مالی قبل و بعد از انباشته شده داد ه ها است.

رفتار اطلاعاتی نامتقارن زمانی ایجاد می‌شود که سهامداران به اطلاعات محرمانه‌ای که مدیران شرکت در اختیاردارند، دسترسی نداشته باشند و وجود اطلاعات کافی در بازار و انعکاس به‌موقع و سریع اطلاعات بر روی قیمت اوراق بهادار ارتباط تنگاتنگی با کارایی بازار دارد. ایجاد اطلاعات نامتقارن و در نهایت تضعیف کیفیت گزارشگری مالی، ضعف در برخی عوامل محیطی، شهرت پذیره نویسان، محافظه کاری مدیران، ضعف در کیفیت نظارتی و کنترلی نیز می توانند در شکل گیری چنین پدیدهای مؤثر باشند(یتیم[۱]، ۲۰۱۱؛ لیزیچسکا[۲] و چاپویسکی، ۲۰۱۸؛ یو[۳] و همکاران، ۲۰۱۹). برخی از صاحبنظران حتی آیندهای تیره و تار را برای گزارشگری مالی کنونی متصور هستند. در یک مطالعه صورت گرفته در زمینه روند رو به زوال مربوط بودن گزارشگری مالی اطالعات حقوق صاحبان سهام و سود خالص شرکتها – به عنوان دو جزء کلیدی اطلاعات حسابداری– در تبیین و توضیح قیمت سهام شرکتها مد نظر قرار گرفته که نتایج مطالعات بیانگر یک روند کاهشی قابل مالحظه در مربوط بودن ارقام حسابداری برای سرمایه گذاران است(لو و گو[۴]، ۲۰۱۶). در پژوهشی دیگر، دالیل روند کاهشی سودمندی اطالعات گزارشگری مالی را از جمله در دسترس بودن حجم قابل ملاحظه ای از اطلاعات که هم به روز است و هم آینده نگرانه ذکر میکند که از منابع اطلاعاتی متعدد در دسترس سرمایه گذاران قرار می گیرد(فرانسیس شیپر[۵]، ۱۹۹۹). پیامد چنین وضعیتی این است که صورتهای مالی دیگر نتواند رویدادهای مربوط را در برگیرد چرا که در همان زمان این رویدادها در قیمتهای سهام انعکاس یافته است(مایکل[۶] و همکاران، ۲۰۱۸). افزایش شمار وقوع و گزارش اقلام و رویدادهای غیرتکراری و غیر مکرر در گزارشگری مالی و از سوی دیگر کاهش تطابق جاری میان درآمدها و هزینه ها از دیگر دلایل این عارضه بیان شده است(دیچو و تانگ[۷]، ۲۰۰۸).

---

۱ Yatim
۲ Lizińska
۳ Yu
۴ Lev, B., & Gu
۵ Francis, J., & Schipper, K.
۶ Michael
۷ Dichev, I., & Tang, V

[Downloaded from mieaoi.ir on 2026-10-31]

شکل۱: دلایل کاهش سودمندی اطلاعات حسابداری

منبع: خیاوو و همکاران (۲۰۱۹)

پیشینه تجربی

بالوگانی[۱](۲۰۲۰) در پژوهشی استدلال نمودند که اصول پایداری سازمانی، باید دربرگیرنده تأثیرات اقتصادی، زیست‌محیطی و اجتماعی عملکرد یک شرکت باشد، که نهایتاً این امر می‌تواند گزرشگری مالی شرکت ها را بهبود بخشد. خیاوو و همکاران[۲](۲۰۱۹) در پژوهشی نشان دادند که سازمان‌ها همه در معرض محیط متنوع و همیشه در حال تغییر و عدم اطمینان هستند و در این شرایط آن‌ها باید توانایی‌هایی را ایجاد کنند که بتوانند در مواقع بحران مالی مقاومت و از آن عبور نمایند.

۱ Balugani et al

۲ Xiao, Lei, and Huan Cao

[Downloaded from mieaoi.ir on 2026-10-31]

همچنین، نتایج نشان می‌دهد که سازه های محیطی شامل تغییرات محیط کسب و کار، جشم انداز بلندمدت اجرائی، سرمایه انسانی و اخلاق حرفه‌ای عواملی مؤثر در تقویت گزارشگری مالی و بقاء شرکت‌ها می‌باشند. هاشمی و همکاران(۱۴۰۰)، به بررسی تاثیر سبک های تصمیم گیری بر گزارشگری متقلبانه پرداخته و نتایج پژوهش نشان داد سبک های تصمیم گیری(وابستگی، عقلائی، آنی و اجتنابی) بر گزارشگری متقلبانه تاثیری معنی داری دارد. از اینرو تاثیر مولفه سبک شهودی تصمیم گیری بر گزارشگری متقلبانه مشاهده نگردید. قادری و همکاران(۱۳۹۹)، به بررسی توسعه مفهوم سازه های حسابداری پایداری و سلامت مالی شرکت ها در بازار سرمایه ایران پرداخته و به این نتیجه دست یافته اند که سلامت مالی شرکت‌ها تحت تأثیر سازه های پایداری(فعالیت های داوطلبانه حسابداری، شفافیت طرز فکر حسابداری و گزارشگری مسئولیت اجتماعی) قرار می گیرد. شرکت‌ها برای اینکه دچار درماندگی مالی نشوند و سلامت مالی داشته باشند، باید دارای ویژگی‌های حسابداری پایداری باشند. بنابراین، اگر سرمایه‌گذاران و ذینفعان نتوانند به این اطلاعات پایدار متکی شوند، احتمال سلامت مالی شرکت کاهش خواهد یافت.

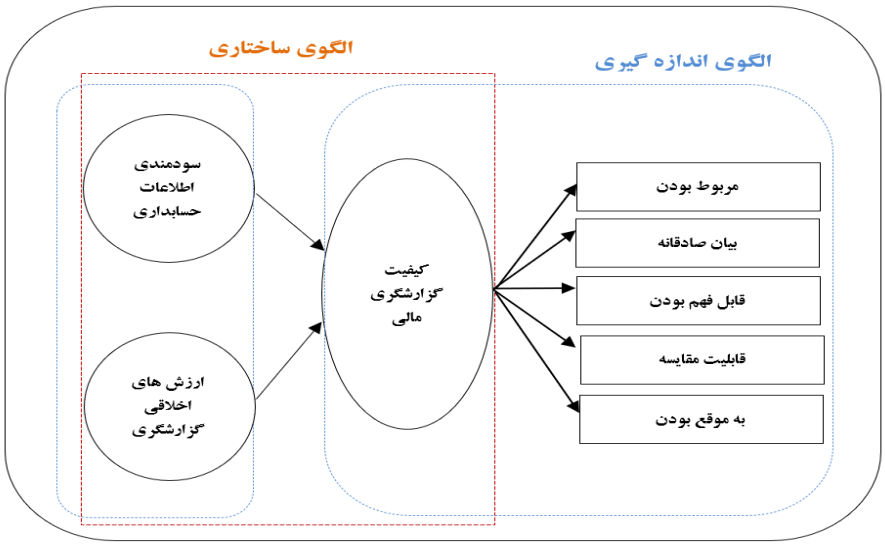
فرضیه‌های پژوهش

فرضیه اصلی اول: سودمندی اطلاعات حسابداری بر کیفیت گزارشگری مالی تاثیر دارد.

فرضیه اصلی دوم: ارزش های اخلاقی گزارشگری بر کیفیت گزارشگری مالی تاثیر دارد.

با توجه به استدلال این مطالعه، فرضیه‌های تدوین‌شده و مبانی نظری در ردیابی نقش سودمندی اطلاعات حسابداری از منظر ارتباط ارزشی و کیفیت گزارشگری مالی شرکت‌ها، مدل مفهومی پژوهش به‌صورت شکل(۱) تدوین‌شده است:

[Downloaded from mieaoi.ir on 2026-10-31]

شکل۲: الگوی مفهومی پژوهش

روش شناسی

هدف پژوهش حاضر، پیش‌بینی روابط علّی میان سودمندی اطلاعات حسابداری از منظر ارتباط ارزشی و کیفیت گزارشگری مالی است. برای آزمون فرضیه‌ها به روش مدل‌سازی معادلات ساختاری، از نرم‌افزار آماری smart-pls استفاده شد. به منظور گردآوری اطلاعات از اطلاعات آماری موجود در سازمان حسابرسی و شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در بازه زمانی ۱۳۹۲-۱۴۰۱ استفاده شده است.

در مطالعه حاضر، متغیر مکنون درون‌زا کیفیت گزارشگری مالی(مربوط بودن، بیان صادقانه، قابل فهم بودن، قابلیت مقایسه و به موقع بودن)، متغیرهای مستقل سودمندی اطلاعات حسابداری و ارزش های اخلاقی گزارشگری است.

جدول۱: متغیرهای مدل پژوهش

سازه	نقش
مربوط بودن	مکنون
بیان صادقانه	

[Downloaded from mieaoi.ir on 2026-10-31]

	قابل فهم بودن	
	قابلیت مقایسه	
	به موقع بودن	
مستقل	سودمندی اطلاعات حسابداری	
مستقل	ارزش های اخلاقی گزارشگری	

منبع: یافته‌های محقق

یافته‌های پژوهش

به منظور ارزیابی مدل ساختاری(مدل درونی)، پس از محاسبه ضرایب مسیر، بارهای عاملی و واریانس تبیین شده متغیرها به وسیله دستور الگوریتم PLS، معناداری مسیرها و بارهای عاملی با استفاده از روش بوت استراپ[۱] برای به دست آوردن مقادیر t بررسی می‌شود. نتایج معناداری مسیرها در جدول ۲ مشاهده می‌گردد.

جدول ۲: بررسی روابط بین سازه‌های پژوهش و معناداری آن‌ها

مسیر	ضریب مسیر	انحراف معیار	سطح معناداری*	تفسیر
سودمندی اطلاعات حسابداری و مربوط بودن	۰/۴۰۴	۰/۱۴۶	۰/۰۰۶	عدم رد
سودمندی اطلاعات حسابداری و بیان صادقانه	۰/۲۸۱	۰/۰۹۳	۰/۰۰۳	عدم رد
سودمندی اطلاعات حسابداری و قابل فهم بودن	۰/۱۷۰	۰/۱۳۳	۰/۲۰۲	رد
سودمندی اطلاعات حسابداری و قابلیت مقایسه	۰/۱۶۴	۰/۱۸۳	۰/۳۷۰	رد
سودمندی اطلاعات حسابداری و به موقع بودن	۰/۴۶۷	۰/۱۱۲	۰/۰۰۰	عدم رد
ارزش های اخلاقی گزارشگری و مربوط	۰/۴۲۵	۰/۱۴۹	۰/۰۰۵	عدم

۱ Bootstrapping

[Downloaded from mieaoi.ir on 2026-10-31]

بودن				رد
ارزش های اخلاقی گزارشگری و بیان صادقانه	۰/۶۰۹	۰/۰۹۸	۰/۰۰۰	عدم رد
ارزش های اخلاقی گزارشگری و قابل فهم بودن	۰/۶۹۶	۰/۱۴۲	۰/۰۰۰	عدم رد
ارزش های اخلاقی گزارشگری و قابلیت مقایسه	۰/۶۳۲	۰/۱۷۹	۰/۰۰۰	عدم رد
ارزش های اخلاقی گزارشگری و به موقع بودن	۰/۴۱۳	۰/۱۲۴	۰/۰۰۱	عدم رد

*Sig > 90%

منبع: یافته‌های محقق

همان‌طور که در جدول ۲ رابطه بین سازه‌های پژوهش و معناداری آن‌ها مشاهده می‌شود؛ پنج مسیر اول مربوط به تاثیر سودمندی اطلاعات حسابداری بر کیفیت اطلاعات حسابداری بوده که پس از بررسی مسیرهای مزبور مشاهده گردید که مسیر سودمندی اطلاعات حسابداری و مربوط بودن معنادار بوده است (P<0.006)، از این‌رو مسیر اول مبنی بر تأثیر سودمندی اطلاعات حسابداری بر مربوط بودن اطلاعات حسابداری تائید می‌شود. مسیر سودمندی اطلاعات حسابداری و بیان صادقانه معنادار است (P<0.006)، بنابراین مسیر دوم مبنی بر تاثیر سودمندی اطلاعات حسابداری بر بیان صادقانه اطلاعات حسابداری تائید می‌شود. مسیر سودمندی اطلاعات حسابداری بر قابل فهم بودن معنادار نیست (P<0.202)، پس مسیر سوم مبنی بر تاثیر سودمندی اطلاعات حسابداری بر قابل فهم بودن رد می‌شود و همچنین مسیر سودمندی اطلاعات حسابداری بر قابلیت مقایسه اطلاعات حسابداری معنادار نمی باشد(P<0.370)، بنابراین مسیر چهارم مبنی بر تاثیر سودمندی اطلاعات حسابداری بر قابلیت مقایسه اطلاعات حسابداری تائید نمی شود و نهایتاً مسیر سودمندی اطلاعات حسابداری بر به موقع بودن اطلاعات حسابداری معنادار است (P<0.000)، پس مسیر پنحم مبنی بر تاثیر سودمندی اطلاعات حسابداری بر به موقع بودن اطلاعات حسابداری تائید می شود.

همچنین پنج مسیر دوم مربوط به تاثیر ارزش های اخلاقی گزارشگری بر کیفیت اطلاعات حسابداری بوده که پس از بررسی مسیرهای مزبور مشاهده گردید که مسیر ارزش های اخلاقی گزارشگری و مربوط بودن معنادار بوده است(P<0.005)، از این‌رو مسیر اول مبنی بر تأثیر ارزش های اخلاقی گزارشگری بر مربوط بودن اطلاعات حسابداری تائید می‌شود. مسیر ارزش های اخلاقی گزارشگری و بیان صادقانه معنادار است (P<0.000)، بنابراین مسیر دوم مبنی بر تاثیر ارزش های

[Downloaded from mieaoi.ir on 2026-10-31]

اخلاقی گزارشگری بر بیان صادقانه اطلاعات تائید می‌شود. مسیر ارزش های اخلاقی گزارشگری بر قابل فهم بودن معنادار است (P<0.000)، پس مسیر سوم مبنی بر تاثیر ارزش های اخلاقی گزارشگری بر قابل فهم بودن تائید می‌شود و همچنین مسیر ارزش های اخلاقی گزارشگری بر قابلیت مقایسه اطلاعات حسابداری معنادار است (P<0.000)، بنابراین مسیر چهارم مبنی بر تاثیر ارزش های اخلاقی گزارشگری بر قابلیت مقایسه اطلاعات حسابداری تائید می شود و نهایتاً مسیر ارزش های اخلاقی گزارشگری بر به موقع بودن اطلاعات حسابداری معنادار است (P<0.001)، پس مسیر پنجم مبنی بر تاثیر ارزش های اخلاقی گزارشگری بر به موقع بودن اطلاعات حسابداری تائید می شود.

در مدل‌های اندازه‌گیری و ساختاری مورد بررسی، برای اندازه‌گیری برازش مدل بیرونی از میانگین اشتراک و برای برازندگی مدل ساختاری از ضریب تعیین R2 استفاده می‌شود. مقدار میانگین اشتراک نشان‌دهنده درصدی از تغییرات شاخص‌ها است که به‌وسیله سازه متناظر توجیه می‌شود و پژوهشگران سطح قابل قبول برای اشتراک آماری را بیشتر از ۰/۵ ذکر کرده‌اند (لی[۱] و همکاران،۲۰۰۸). با توجه به مقادیر R^2 که نشان‌دهنده توانایی مدل در توصیف سازه است، مدل ارائه شده برازش مناسبی دارد.

جدول ۳: بررسی کیفیت مدل ساختاری و نیکوئی برازش

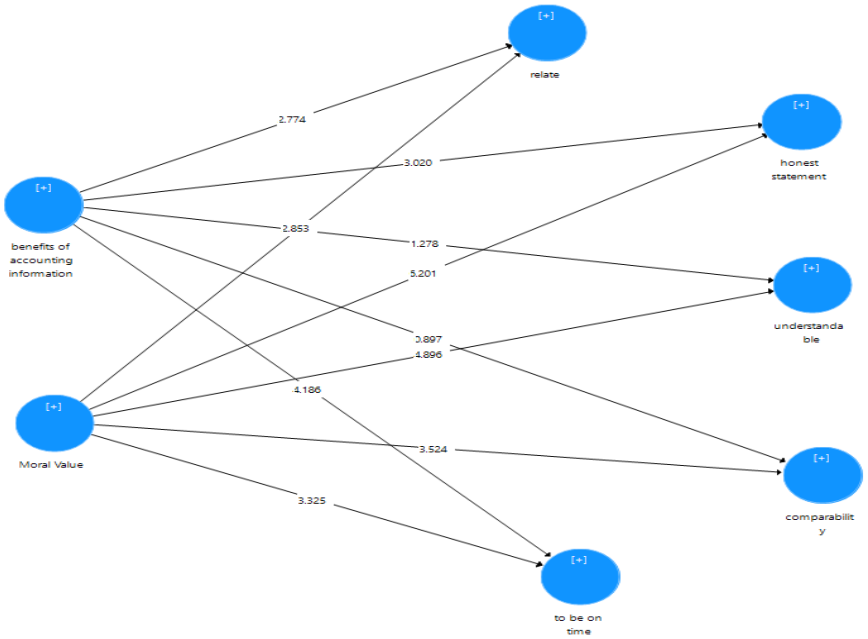
مدل/ سازه	SRMR	R2	R2adj	F2
سودمندی اطلاعات حسابداری	۰/۱۰۲	۰/۷۸۴	۰/۷۷۹	۰/۳۴۹
ارزش های اخلاقی گزارشگری				۰/۲۹۶

منبع: یافته‌های محقق

در ادامه مدل اصلاح‌شده به‌صورت زیر خواهد بود:

۱ Lee

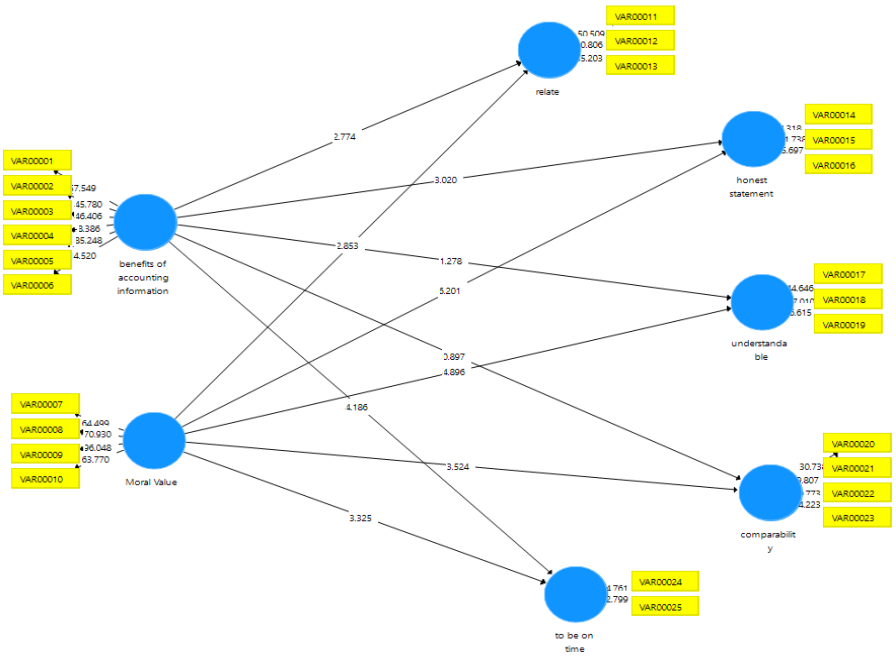
[Downloaded from mieaoi.ir on 2026-10-31]

شکل ۳: نتایج آزمون t مدل اصلاح‌شده

منبع: یافته‌های محقق

[Downloaded from mieaoi.ir on 2026-10-31]

شکل۴: ضرایب ساختاری مدل اصلاح‌شده

منبع: یافته‌های محقق

نتیجه گیری و بحث

پژوهش پیش رو به دنبال افزایش انتقادها نسبت به گزارشگری مالی مبنی بر اینکه اطلاعات حسابداری ویژگی مربوط بودن و سایر ویژگی های ذکر شده در نتیجه سودمندی خود را در تصمیم گیری های سرمایه گذاران از دست داده، انجام شد. این استدلال وجود دارد که سودمندی اطلاعات حسابداری با کیفیت گزارشگری مالی دارای یک ارتباط ارزشی بوده و نتایج تحقیق نشان داد که سودمندی اطلاعات حسابداری و همچنین ارزش های اخلاقی گزارشگری بر روی کیفیت گزارشگری مالی تاثیر معنی داری دارد. بدین معنی با کاهش سودمندی اطلاعات حسابداری و تضعیف ارزش های اخلاقی گزارشگری، کیفیت گزارشگری مالی را تحت تاثیر قرار خواهد گذاشت. این یافته با نتایج پژوهش هارلی(۱۹۹۲)، و پوتانگ و اوساهاوانیتچاکیت (۲۰۱۱) و پونومارو (۲۰۱۲) و خیاوو و همکاران (۲۰۱۹) همسو می باشد. از این رو، با توجه به نتایج پژوهش پیشنهاد می شود به منظور حداکثر سازی منافع سهامداران و توجه به منافع ذی نفعان در چارچوب کیفیت گزارشگری مالی شرکت ها، زمینه اتخاذ تصمیم بهینه آن ها در شرکت ها از طریق ایجاد زمینه

[Downloaded from mieaoi.ir on 2026-10-31]

مناسب در راستای تقویت سازه های مرتبط با سودمندی اطلاعات حسابداری و تقویت ارزش های اخلاقی گزارشگری مالی و در نهایت موجب بهبود کیفیت گزارشگری مالی گردد. از این‌رو، به مدیران بالفعل و بالقوه پیشنهاد می‌شود که توجه بیشتری به پدیده ارزش های اخلاقی گزارشگری و همچنین سودمندی اطلاعات حسابداری داشته باشند و آن را در مدل‌های تصمیم‌گیری خود لحاظ نمایند. زیرا برخی از این سازه ها عامل موثری در کیفیت گزارشگری مالی شرکت ها بوده و می‌تواند مبنایی برای تصمیم‌گیری بهینه ذینفعان و کاهش عدم قطعیت در تصمیم گیری ناشی از اطلاعات باشد.

[Downloaded from mieaoi.ir on 2026-10-31]

منابع

1. Badavarnahani, Y., Maram Park. A., and Qadri. F. (2017), the effect of the quality of the financial reporter on the interaction between agency costs and the speed of stock price adjustment, Accounting Advances, 10, 2, 31-60 (In Persian).
2. Baker, E. D., Boulton, T. J., Braga-Alves, M. V., & Morey, M. R. (2021). ESG government risk and international IPO underpricing. *Journal of Corporate Finance*, 101913.
3. Balugani, E., Butturi, M. A., Chevers, D., Parker, D., & Rimini, B. (2020). Empirical Evaluation of the Impact of Resilience and Sustainability on Firms' Performance. Sustainability, 12(5), 1742.
4. Bedford. N. M, and M. Onsi. (1968), Measuring the value of information an information theory approach, Management, Sciences, 15-22.
5. Biddle, G. C., Hilary, G., & Verdi, R. S. (2009). How does financial reporting quality relate to investment efficiency?. *Journal of accounting and economics*, 48(2-3), 112-131.
6. Bikhchandani, S., and Sharma, S. (2000). Herd Behavior in Financial Markets: A Review. Working paper. IMF Institute.
7. Callen, J., Khan, M. & Lu. H. (2012). Accounting quality, stock price delay, and future stock returns .Contemporary Accounting Research, (1)30, 295-269.
8. Chan, W, Frankel, R. and S. Kothari, (2002), Testing Behavioral Finance Theories Using Trends and Sequences in Financial Performance, Avaliable at SSRN: http: //ssrn.com/abstract=316999.
9. Chiang, T. C. and Zheng, D. (2008). An Empirical Investigation of Herd Behavior: Evidence from International Perspective. Working Paper. Drexel University.
10. Chin, W. W., Marcolin, B.L., and Newsted, P.R., (2003). A partial least squares latent variable modeling approach for measuring interaction effects: Results from a Monte Carlo simulation study and an electronic-mail emotion/adoption study, Information systems research, 14(2), 189-217
11. Demirer, R. and Kutan, A. M. (2006). Does Herding Behavior Exist in Chinese Stock Market?. *Journal of International Financial Markets, Institutions and Money* 16, 123-142.

[Downloaded from mieaoi.ir on 2026-10-31]

12. Dichev, I., & Tang, V. (2008). Matching and the changing properties of accounting earnings over the last 40 years. The Accounting Review, 83(6), 1425-1460.
13. Ebrahimi, M, H., Salimi. M. J., and Ghochi Fard. H, (2019), the effect of myopic loss aversion of investors on investing in stocks, empirical studies in financial accounting, 17, 67, 124-89 (In Persian).
14. FASB. (1980). Statement of Financial Accounting Concepts No. 2: Qualitative characteristics of accounting information. Norwalk, Retrieved from http://www.fasb.org/pdf/con2.pdf.
15. Francis, J., & Schipper, K. (1999). Have financial statements lost their value relevance? *Journal of Accounting Research*, 37(2), 319-352.
16. Francis, J., Olsson, P., & Schipper, K. (2006). Earnings Quality. Hanover: now Publishers Inc.
17. Freeman, R. E. (2010). Strategic management: A stakeholder approach. Cambridge university press.
18. Hoy, K. W. & Miskel, G. C. (2008). Educational Administration: Theory, Research, and Practice (8th Ed). New York: McGraw Hill, Inc.
19. IASB (2008). Exposure Draft on an improved Conceptual Framework for Financial Reporting: The Objective of Financial Reporting and Qualitative Characteristics of Decision-useful Financial Reporting Information. London, 1-64.
20. Jennings, R. & Starks, L. (1985). Information Content and the Speed of Stock Price Adjustment. *Journal of Accounting Research*, 23(1), 336-350.
21. Kama, I. & D. Weiss, (2013), Do Earnings Targets and Managerial Incentives Affect Sticky Costs?, *Journal of Accounting Research*, 51(1), 201-224.
22. Khaki, Gh. (2018). Research method with an approach to thesis writing, 8th edition, Tehran, Reklam Publications (In Persian).
23. Lee, C. H., Hsieh, T. & Cheng, L. (2010). Financial reporting quality and speed of price adjustment. *International Research Journal of Finance and Economics*, 53, 134-143.
24. Lev, B. (2018). The deteriorating usefulness of financial report information and how to reverse it. Accounting and Business Research, 48(5), 465-493.
25. Lev, B., & Gu, F. (2016). The end of accounting and the path forward for investors and managers. Hoboken, NJ: Wiley.

[Downloaded from mieaoi.ir on 2026-10-31]

26. Lim, A. & Sinnakkannu, J. (2008). Empirical Analysis On The Speed Of Stock Price Adjustment To Firm Specific And Market Wide Announcements. http://ssrn.com/abstract=1412231.
27. Lim, Kian-Ping. (2009).The Speed of Stock Price Adjustment to Market-Wide Information. http://ssrn.com/abstract=1412231.
28. Lizińska, J., & Czapiewski, L. (2018). Earnings management and underpricing of IPOs on an emerging market. Studia Oeconomica Posnaniensia, 6(2), 7-20.
29. Marzuki, M., Subramaniam, N., Cooper, B., and Dellaportas, S., (2017), Accounting academics' teaching self-efficacy - and ethics integration in accounting courses: A Malaysian study, Asian Review of Accounting, 25. 1-39.
30. Michael, D., Nikole, G., Dean, H., & Matthew, P. (2018). Is financial reporting still an effective tool for equity investors in Australia? ASAF Meeting, April 2018- AGENDA PAPER 8A, 1-33.
31. Ponomarov S.Y., (2012) Understanding the concept of supply chain resilience; *The International Journal of Logistics Management*, 20(1), 124-143.
32. Pothong, O., & Ussahawanitchakit, P. (2011). Sustainable accounting and firm survival: An empirical examination of Thai listed firms. *Journal of Academy of Business and Economics*, 11(3), 1-28.
33. Rose, A, (2014) Defining and Measuring Economic Resilience to Disasters, Disasters Prevention and Management, Vol. 13, No. 4.
34. Sodagarai, A., and Rezazadeh, A. (2014), Structural equation modeling with PLS software, second edition, Tehran, Jihad Academic Press (In Persian).
35. Srivastava, A. (2014). Why have measures of earnings quality changed over time? *Journal of Accounting and Economics*, 57(2-3), 196-217.
36. Tavanmand, F., Pak Maram, A., Bahri sales, J., and Asal, H. (2019), development of the concept of sustainability accounting structures and financial health of companies in Iran's capital market, management accounting, 13, 45, (In Persian).
37. Umphress, E.E., Bingham, J.B., & Mitchell, M.S. (2010). Unethical behavior in the name of the company: The moderating effect of organizational identification and positive reciprocity beliefs on unethical pro-organizational behavior. *Journal of Applied Psychology*, 95, 769–780.

[Downloaded from mieaoi.ir on 2026-10-31]

38. Velo, Q., Marfoo, M., and Mohammad Arin, Gh. (2019), the quality of accounting information on the cost of equity of companies according to the role of information asymmetry and comparability of financial statements. Empirical studies of financial accounting, 68, 17 (In Persian).
39. Wang, Da-Z & Xue. W-J, (2015), "Investor Sentiment and Its Nonlinear Effect on Stock Returns—New Evidence from The Chinese Stock Market based on Panel Quantile Regression Model", Economic Modelling 50, PP. 266–274.
40. Xiao, Lei, and Huan Cao, (2019). Managing supply chain resilience to pursue business and environmental strategies. Business Strategy and the Environment.
41. Xuan, W. & Su, J. and Shan Shan and Zhang Yan (2012). Urban ecological regulation based on information entropy at the town scale A case study on Tongzhou district, Beijing City, The 18th Biennial Conference of International Society for Ecological Modelling, Procedia Environmental Sciences. 13, 1155 – 1164.
42. Yatim, P. (2011). Underpricing and board structures: an investigation of Malaysian initial public offerings (IPOs). *Asian Academy of Management Journal of Accounting & Finance*, 7(1).
43. Yu, J., Tuo, L., & Wu, D. (2019). Industry peer firms' earnings quality and IPO underpricing. Journal of Corporate Accounting & Finance, 30(1), 36-62.

[Downloaded from mieaoi.ir on 2026-10-31]